

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1030/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714212594
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6714212594.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobkyne Y. K., rod. M., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX F., F. XXX, občianky SR, zastúpenej advokátkou JUDr. Soňou Strýčkou, PhD., Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Národná 7, IČO: 42 311 357, proti žalovanému POHOTOVOSTĽ, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 1 116,32 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/134/2014-130 zo dňa 16. 07. 2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi žalovanú istinu do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku na uvedený účet žalobkyne. Zároveň žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania vo výške 358,13 €, taktiež do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, na účet jej právnej zástupkyne uvedený v rozsudku. Rozhodol tak o žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. 607700560 zo dňa 01. 02. 2011 uzavretej medzi stranami tohto sporu a na základe toho, že žalovaná žiadala zaviazat' žalovaného aj na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 827,54 € a na náhradu trov konania. Žalovaná tvrdila, že jej bol poskytnutý úver vo výške 800 € a v zmluve nebol uvedený údaj o RPMN, ročná úroková sadzba, údaj o výške splátok istiny úveru, výške splátok úrokov z úveru a výške splátok iných poplatkov, a pretože zmluva neobsahuje uvedené údaje v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľský úver je zo zákona bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ toho istého zákona).

2. Súd mal dokazovaním preukázané, že predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a preto musela mať všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy. Súd zistil, že úverová zmluva neobsahuje výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), chýbajú termíny splátok istiny a poplatkov, ako aj konečná splatnosť úveru a ročná úroková sadzba a preto uzavretá úverová zmluva podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. sa považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov.

3. Súd sa v konaní zaoberal predovšetkým platnosťou rozhodcovskej zmluvy, mal za to, že táto je formulárovou zmluvou, v ktorej žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah a v zmysle § 53 ods.2 OZ, teda, platí fikcia o tom, že rozhodcovská zmluva sa nepovažuje za individuálne dojednanú. Zmluva bola vopred dodávateľom naformulovaná, bez možnosti zmeny jej obsahu a súd poukázal aj na neprimeranú vzdialenosť (bydliska spotrebiteľky) od miesta rozhodcovského konania, čo je skutočnosťou, ktorá

má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Rozhodcovskú zmluvu súd nepovažoval za prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Keďže súd v konaní zistil, že žalovaná splatila celkovo žalobcovi sumu 1 916,32 €, čo je o 1 116,32 € viac ako bol poskytnutý úver, súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1 116,32 € titulom bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a) OSP - v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. d) OSP, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f), ako aj z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP. Namietal, že žalobkyňou predložená zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon povolania a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Poukázal na to, že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere a všeobecné určenie platnosti zmluvy ako určil prvostupňový súd je v hrubom rozpore s právami veriteľa, ktoré mu priznáva platná legislatíva. Má za to, že rozsudok je nepreskúmateľný a žalovanému tak došlo k odopretiu možnosti konať pred súdom. Argumentáciu súdu, ktorým rozhodol o neprijateľnosti zmluvných podmienok, považuje žalovaný za nepostačujúcu, vágne odôvodnenie takéhoto rozhodnutia je neprípustné. Žalobkyňa so žalovaným uzatvorili samostatnú rozhodcovskú zmluvu obsiahnutú na samostatnom dokumente. Rozhodcovská zmluva síce je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, avšak predstavuje samostatný dokument, ktorý je osobitne podpísaný tak žalobkyňou ako aj žalovaným. Ide o nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. K odvolaniu podala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne písomné vyjadrenie žalobkyňa. Uviedla, že odvolaním napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za zákonné, vecne a právne správne a náležite odôvodnené. V konaní pred súdom prvého stupňa bolo riadne preukázané, že finančné prostriedky si požičala od žalovaného z osobných dôvodov, tieto za účelom zamestnania, ako to zámerne v predtlačenom formulári úverovej zmluvy vyznačil žalovaný, nikdy nepoužila. Pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a poskytnutý úver použila na osobnú potrebu a pre potrebu príslušníkov domácnosti. Je nepochybne považovaná za spotrebiteľa. Nesúhlasila ani s tvrdením žalovaného, v zmysle ktorého rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu SR 02863/12 zo dňa 12. 07. 2012 je potrebné považovať vo vzťahu k jej návrhu na neodstrániteľný nedostatok konania z titulu res iudicata. Rozhodcovský rozsudok totiž nebráni tomu, aby bolo začaté konanie o neplatnosť úverovej zmluvy v časti, v ktorej je táto v rozpore so zákonom. Vzhľadom k tomu, že v úverovej zmluve uzavretej so žalovaným absentujú údaje o RPMN, ročnej úrokovej sadzbe úveru, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, úver, ktorý jej bol poskytnutý, je bezúročný a bez poplatkov. Rozsudok okresného súdu v celom rozsahu žiadala potvrdiť a uplatnila si zároveň aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez pojednávania nariadeného na prejednanie odvolania podľa ust. § 385 ods. 1 (á contrario) CSP a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil z nasledovných dôvodov.

7. Podľa prechodného ust. § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 01. 07. 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 vety prvej CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ust. § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých odvolaní, ktoré boli podané do 30. 06. 2016, ktorý zostal zachovaný aj po 30. 06. 2016 (viď § 470 ods. 1 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej od 01. 07. 2016 účinnej právnej úpravy o odvolaní a odvolacom konaní sa v prípade týchto odvolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto koná na

základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

9. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uvádza, že právne účinky žalobcom podaného odvolania v súdnej veci nastali podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda, podľa predpisov platných a účinných do 30. 06. 2016, a to vzhľadom k tej skutočnosti, že odvolanie bolo podané za účinnosti uvedeného právneho predpisu.

10. Vzhľadom k námietke žalobcu v odvolaní, že odvolanie neobsahuje náležitosti rozsudku v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd uvádza, že sa s týmto tvrdením žalobcu nestotožňuje. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Iuris Torija c. Španielsko* z 09. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 09. 12. 1994, séria A, č. 303-B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. 05. 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. 02. 1998). Rozsudok okresného súdu dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany v súdnej veci.

11. Podľa ust. § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 OSP a súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdom musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 OSP, je nepreskúmateľný.

13. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresného súdu je zrejmé, z akého skutkového stavu okresný súd pri rozhodovaní vychádzal, aké dôkazy vykonal, i ako vec právne posúdil a k akým právnym záverom dospel. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnym závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo strán sporu na spravodlivý proces, v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, tieto okresný súd náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (viď nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010). Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku žalobcu. Jeho rozhodnutie je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís súd prvej inštancie dospel, sú pre právnickú a laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Žalobca v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti a nepredložil ďalšie dôkazy, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené súdom prvej inštancie.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, na ktoré v ďalšom len poukazuje, ale na zdôraznenie jeho správnosti ďalej uvádza.

16. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalovaného, že predmetný vzťah založený medzi stranami sporu úverovou zmluvou v súdnej veci nie je možné považovať za spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalovanej boli poskytnuté uvedenou zmluvou finančné prostriedky na výkon povolania. Toto tvrdenie napriek tomu, že uvedená skutočnosť je v predmetnej zmluve uvedená (pri uvedenom údaji je zaškrtnuté políčko), bolo povinnosťou žalovaného preukázať, nakoľko jeho zaťažuje dôkazné bremeno v tomto smere. Uvedené stanovisko bolo publikované v množstve rozhodnutí súdov SR, ktoré musia byť žalovanému nepochybne známe. V konaní bolo navyše preukázané, že žalobkyňa bola riadne zamestnaná a živnosť nikdy nemala. Súd, teda, správne mal za to, že uzavretá zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ. Následne súd správne dospel k záveru, že uzavretá zmluva musela mať všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 1269/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, aby sa zmluva nepovažovala za bezúročnú a bez poplatkov, že predmetná zmluva neobsahuje výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, chýbajú v zmluve údaje o termínoch splátok istiny a poplatkov, ako aj konečná splatnosť úveru a ročná úroková sadzba, a preto správne okresný súd úverovú zmluvu podľa § 11 ods. 1 písm. b) vyššie uvedeného zákona považoval za úver bez úrokov a poplatkov. Nakoľko žalobkyňa zaplatila titulom zmluvy žalovanému o sumu 1 116,32 € viac ako bol poskytnutý úver, správne okresný súd žalovaného zaviazal uvedenú sumu zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 OZ. Keďže žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná, vzniklo jej aj právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP, rozsah ktorých okresný súd v rozsudku riadne špecifikoval a aj v tomto rozsahu riadne odôvodnil.

17. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná a preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP, v odvolacom konaní v spojení s § 396 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 - 423 CSP pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP (§ 425 CSP) a prokurátor, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa ods. 1 § 429 CSP neplatí za podmienok ustanovených v ods. 2 § 429 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktoré priznáva majetkové právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z.